

Opis produktu

Przedmiotem monografii są zmiany podstawowych wielkości makroekonomicznych na rynkach pracy w okresie globalnego kryzysu w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Na podstawie danych bazy statystycznej Eurostatu analizowane są takie wielkości makroekonomiczne, jak: liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia, liczba aktywnych zawodowo oraz współczynnik aktywności zawodowej, liczba pracujących, stopa zatrudnienia i struktury zatrudnienia. Zakres czasowy analizy jest w istocie nieco dłuższy od okresu kryzysu globalnego – obejmuje lata 2004-2014. Przy dłuższym okresie analizy łatwiej można bowiem dostrzec wpływ globalnego kryzysu na przebieg badanych zmiennych.

W toku analiz zidentyfikowano kraje Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie wpływ kryzysu globalnego na przebieg podstawowych zmiennych rynku pracy był najsilniejszy i najsłabszy. Wskazano również grupy siły roboczej, które najbardziej ucierpiały w tym czasie oraz określono, w jakim stopniu zmiany stóp bezrobocia w badanych krajach były wynikiem zmian leżących po stronie podażowej rynku pracy, a w jakim – po stronie popytowej.

Mamy nadzieję, że publikacja zainteresuje szerokie kręgi odbiorców, zwłaszcza zajmujących się problemami rynku pracy. Ciekawe informacje powinni w niej znaleźć nie tylko studenci zaznajomieni z problematyką ekonomiczną, lecz także pracownicy naukowcy i praktycy.

Spis treści

Wstęp (Eugeniusz Kwiatkowski) 7

Rozdział 1 (Piotr Gabrielczak, Eugeniusz Kwiatkowski) Kryzys gospodarczy a rynek pracy – ujęcie teoretyczne 11

- 1.1. Wprowadzenie 11
- 1.2. Podstawowe pojęcia opisujące stan gospodarki światowej 11
- 1.3. Mechanizmy międzynarodowego rozprzestrzeniania się kryzysów 15
  - 1.3.1. Handlowe mechanizmy transmisji szoków 16
  - 1.3.2. Finansowe mechanizmy transmisji szoków 19
  - 1.3.3. Rola zachowań inwestorów w transmisji szoków 22
- 1.4. Procesy dostosowawcze na rynku pracy w okresie kryzysu 24
  - 1.4.1. Negatywny szok aktywności gospodarczej a zatrudnienie 24
  - 1.4.2. Formy procesów dostosowawczych na rynku pracy 28
- 1.5. Determinanty zmian zatrudnienia i bezrobocia w okresie kryzysu 31
  - 1.5.1. Fundamentalne determinanty zatrudnienia i bezrobocia 31
  - 1.5.2. Oddziaływanie instytucji rynku pracy 35

Rozdział 2 (Eugeniusz Kwiatkowski) Bezrobocie w krajach Europy Środkowo-Wschodniej 41

- 2.1. Wprowadzenie 41
- 2.2. Bezrobocie jako podstawowa zmienna rynku pracy 42
- 2.3. Tendencje zmian liczby bezrobotnych 47
- 2.4. Tendencje zmian stóp bezrobocia 50
- 2.5. Kryzys globalny a bezrobocie 56
- 2.6. Podsumowanie 60

Rozdział 3 (Leszek Kucharski) Aktywność zawodowa w krajach Europy Środkowo-Wschodniej w latach 2004–2014 61

- 3.1. Wprowadzenie 61
- 3.2. Tendencje zmian liczby aktywnych zawodowo 62
- 3.3. Tendencje zmian współczynników aktywności zawodowej 65

- 3.4. Wpływ globalnego kryzysu na poziom aktywności zawodowej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej 73
- 3.5. Zmiany struktury aktywnych zawodowo w krajach Europy Środkowo-Wschodniej 76
- 3.6. Podsumowanie 80

Rozdział 4 (Piotr Gabrielczak) Zatrudnienie w krajach Europy Środkowo-Wschodniej w latach 2004–2014 81

- 4.1. Wprowadzenie 81
- 4.2. Tendencje zmian zatrudnienia w krajach Europy Środkowo-Wschodniej 82
  - 4.2.1. Wielkość zatrudnienia w Europie Środkowo-Wschodniej 82
  - 4.2.2. Wskaźniki zatrudnienia w Europie Środkowo-Wschodniej 88
  - 4.2.3. Zmiany zatrudnienia w Europie Środkowo-Wschodniej według podstawowych kategorii demograficznych 91
  - 4.2.4. Zmiany zatrudnienia w Europie Środkowo-Wschodniej według sektora gospodarczego i typu zatrudnienia 103
- 4.3. Podstawowe determinanty zatrudnienia w Europie Środkowo-Wschodniej 112
- 4.4. Podsumowanie 117

Rozdział 5 (Leszek Kucharski) Grupy problemowe na rynku pracy w krajach Europy Środkowo-Wschodniej 121

- 5.1. Wprowadzenie 121
- 5.2. Zróźnicowanie sytuacji na rynku pracy ze względu na płeć 122
- 5.3. Sytuacja na rynku pracy w grupach wiekowych 128
- 5.4. Wykształcenie a sytuacja na rynku pracy 136
- 5.5. Podsumowanie 142

Rozdział 6 (Eugeniusz Kwiatkowski, Leszek Kucharski) Dekompozycja zmian stóp bezrobocia w krajach Europy Środkowo-Wschodniej 143

- 6.1. Wprowadzenie 143
- 6.2. Zmiany stóp bezrobocia i ich bezpośrednich determinant 144
- 6.3. Szacunki wpływu aktywności zawodowej i stóp zatrudnienia na zmiany stóp bezrobocia 148
  - 6.3.1. Dekompozycje zmian stóp bezrobocia 148
  - 6.3.2. Rola współczynników aktywności zawodowej i stóp zatrudnienia w kształtowaniu się stóp bezrobocia 154
- 6.4. Podsumowanie 160

Zakończenie (Piotr Gabrielczak, Leszek Kucharski, Eugeniusz Kwiatkowski) 163

Bibliografia 167